

Nyheter » Bokanmeldelse » **Tidløs tilstand i amerikabilens tegn**

Tidløs tilstand i amerikabilens tegn

Verdens største amcar-treff i svenske Västerås handler om amerikanske biler. I følge fotografen Kjell-Åke Jansson handler det kanskje også minst like mye om frihet i form av fest, rock og folkøl utenfor folkemoralens fartsdumper.

Fra boken **Burn Out**
Foto: Kjell-Åke Jansson

2014-3-4

Foto.no - Bokhjørnet - Tidløs tilstand i amerikabilens tegn

Fra boken Burn Out
Foto: Kjell-Åke Jansson

Fra boken Burn Out
Foto: Kjell-Åke Jansson

Fra boken **Burn Out**
Foto: Kjell-Åke Jansson

Fra boken **Burn Out**
Foto: Kjell-Åke Jansson

22 Nov
2013

Maria Lundberg
Redaksjonell medarbeider.
Sist oppdatert 22.11.2013
Kategori: [Bokanmeldelse](#)
Nøkkelord: [Journal Forlag](#) - [Kjell-Åke Jansson](#) - [Power](#)
[Big Meet](#)

Bokinfo

Burn Out

Forfatter: Kjell-Åke Jansson

Forlag: Journal Forlag / Gösta Flemming

Publiseringssted: Sverige

Publiseringsår: 2013

ISBN: 9789198040586

At absolutt alt som livet rommer, også rommes av fotografiet, det er magien i fotografiet som medium for meg. At hvert eneste lille øyeblikk potensielt har sin plass i et bilde. At hvert ord som blir sagt står i en eller annen sammenheng hvor det har mening, på en eller annen måte, for noen. Alle disse milliardene av sammenhenger og meninger er potensielle fotografiske kart over levde liv.

Sammenhenger kan være sporadiske og spuriøse, tilfeldige som bare dét. Noen ganger så løse at de nesten ikke er til å begripe. Fotografiet kan på sitt beste – for eksempel når man setter flere stykker sammen i en bok, - for eksempel som i den boken dette egentlig handler om, plutselig gi en gripende mening til dette ubegripelige. Dét er magi. Dét er fotografi.

Og når vi først snakker om tilfeldige sammenhenger, faller det helt naturlig at en konsertopplevelse med Kari Bremnes, nobelprisen i litteratur og et kommentarfelt på nett denne gangen er rammen for ukens bokomtale.

På konsert med Bremnes nylig, fortalte artisten hvordan hun i forbindelse med annonseringen av nobelprisen i litteratur hadde lest en kommentar på nettet som tok for seg det meningsløse i å lese romaner. Essensen i kommentaren var (kort oppsummert i følge Bremnes) at å lese om fremmede folks tanker (underforstått lese tekster skrevet av noen du ikke kjenner) i grunnen er helt uinteressant, fordi andres tanker jo ikke har noe med deg å gjøre. De er deg helt uvedkommende. Så hvorfor bryet med å lese bøker? For ikke å snakke om den fullstendige meningsløsheten i å gi priser til de som skriver dem.

Perspektivet er unektelig overraskende for den som elsker bøker, for den som elsker å reise i andre menneskers tanker – ikke bare gjennom tekst, men også gjennom bilder, i denne sammenhengens tilfelle. Som Kari Bremnes så godt også konkluderte med; hele vår tids sivilisasjon bygger vel i grunnen på at vi mener det er relevant og meningsfylt å forholde oss til andre menneskers - også fremmede menneskers - tanker.

Den fremmedes perspektiv kan bli til både påbygg, nybygg og renovering av ditt eget. Dersom man er der i livet, at det å utvide sitt indre areal er viktig, så er altså muligheten til å dra på safari i den fremmedes perspektiv et ganske fantastisk konsept.

Og dermed er vi fremme ved ukens bok fra det svenske forlaget Journal. For hva er vel en mer optimal utflukt for tidsklemte høstsjeler enn å legge ut på en eksotisk ekspedisjon hjemme i egen stue (eller i sengen eller på café eller på do eller hvor du nå tar med deg fotobøkene dine – jeg er kjent med at folk har en mangfoldig praksis i så henseende) – og ta av sted mellom to permer.

Turen går denne gang med fotograf Kjell-Åke Jansson i hans bok Burn Out til et automobilt kraftmøte i Västerås.

Den årlige Power Big Meet-festivalen i Västerås sies å være verdens største am-cartreff. Siden 1978 har festivalen årlig samlet tusener av amcar-entusiaster fra hele verden. Sist sommer skal mer enn tjuetusen mennesker ha besøkt arrangementet. Fotografen Kjell-Åke Jansson bor like i nærheten av festivalområdet. Gjennom nesten to tiår har han syklet hjemmefra med sitt nikonkamera med retning festivalen. Nå har det blitt bok av sykkelturene; en nærgående, nysgjerrig og djerv bok. Her bys vi på humor, mykt lys, skarpe observasjoner og ublu intimkontakt i bokstavelig forstand.

Festivalen tiltrekker seg alle typer amcarentusiaster, - dette er arenaen både for rockabillyfolket med pomadesleik og lærboots og for de ustrigla raggarna. Det er først og fremst sistnevnte som er dominerende i Janssons ruter.

Raggarna er i denne sammenhengen (oftest) ganske vanlig, hardt arbeidende svensk ungdom som for en stakket stund møtes for å i samlet flokk gi seg hen til festen – og samtidig gi faen i alle mor og fars lekser om folkeskikk. Raggarna som oppstod som femtitallets amerikanske motkultur blant arbeiderklasseungdom, lever i beste velgående 2013. Forunderlig nok har det lille tettstedet Västerås blitt verdensnavet for deres årlige fellesfest.

I **Burn Out** møter du raggarna i et iscenesatt og lurvete leven, - det er sex, cola, korv og folkøl, det er gjørmeklin, rock og romstering i amcarseter og mye hurramegsju. Power Meet er mye pissing, pynt, puling og party. Og hangover. Sånn kort oppsummert. Denne kaotiske katarsisen har Kjell-Åke Jansson satt i et slags visuelt system for oss. En slags utvidet ungdommens råskap formidlet med gyldne, varme toner og en nydelig følsomhet for detaljer. Kontrasten mellom det vi ser og det vi gjennom Janssons format får se med er stor, og det skaper en spenning og en egen klang.

Burn Out er reinspikka og helhjerta dokumentar, - det er fotografisk solid håndverk, det er fotografi med fingerspissfølelse. Bildene reiser som sagt gjennom to tiår. For meg er det ganske umulig å se hvilke bilder som er tatt i hvilken periode – og dette understreker dette prosjektets tidløshet. For gjennom Janssons bilder trer Power Meet frem som en slags frystilstand av tidsånden, årstiden og tiden.

De enkle, klassiske portrettene er det som for meg virkelig fanger mest i denne boken. Det er der jeg virkelig stopper opp i det som for meg blir store, stille møter med enkeltmennesker i den ellers så larmende, rotete, surrealistiske kakafonien av ubesudlet gi faen. Portrettene understreker det jeg sitter igjen med når jeg har reist med denne boken. Identitetens stolthet tar så mang slags form, - poesi og kjærlighet kan bo i en boks folkøl og en stæsja gammel bil. Fremtiden kan bo i en helg uten medelsvenssons moralske fartsdumper. Hverdagen bor like fullt i mandagen derpå når det stemples inn til ny arbeidsdag. Og kanskje er det nettopp vissheten om den mandagen derpå som igjen skal ringe inn til normalitetens time, som gjør at frihetsfølelsen på Power Meet kan nå full flyt.

Å undre seg over det som skjer i sin egen bakgård, det å være nysgjerrig på det eksotiske i det nære, er en gave for enhver fotograf. Kjell-Åke Jansson har i så måte fått en stor gave, og han har i dette prosjektet forvaltet den med stor kjærlighet.

Journal forlag viser med denne utgivelsen (nok en gang) hvor viktig det er med små uavhengige forlag som kompromissløst satser på smal fotolitteratur. **Burn Out** er langt fra den opplagte kaffebordsboka, og nettopp derfor et viktig stykke fotodokumentar fra vår tid - fordi den på mange måter handler om menneskets lengsel etter å kunne oppleve en tidløs tilstand, bryte med ett sett konvensjoner og leve etter et nytt, for en liten stund.

Tenk at livet i din nabos bakgård kan være lysår fra din egen! Tenk at det å reise i fremmedes verdener bare noen meter fra din egen hverdag kan bergta og få frem følelser som angår oss! At bilder fra vår egen lokale bakgård kan formidle en historie med relevans for andres verden et helt annet sted, og motsatt, det er fotografiets iboende magi. I dette tilfellet er Kjell-Åke Jansson magikeren.

Flere bilder:

2014-3-7

Foto.no - Bokhjørnet - Tidløs tilstand i amerikabilens tegn

Fra boken Burn Out

Foto: Kjell-Åke Jansson

